

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Lovforslagets formål er at skabe grundlag for dansk tiltrædelse af aftalen af 6. oktober 1999 mellem Danmark og Sverige om politimæssigt samarbejde i Øresundsregionen. Aftalen er optaget som bilag til lovforslaget.

Denne aftale vil styrke de to landes politimæssige samarbejde i tilknytning til etableringen af den faste forbindelse over Øresund, der forventes åbnet den 1. juli 2000.

Med Øresundsforbindelsen bliver der i et tæt befolket område skabt en landbaseret grænse, som hver dag passerer af et meget betydeligt antal personer enten i bil eller med tog. På den baggrund er regeringerne i de to lande enige om, at der vil være et særligt behov for samarbejde mellem landenes myndigheder om udførelsen af politimæssige opgaver i Øresundsregionen.

Efter aftalen vil det fortsat i almindelighed være forbeholdt hvert af de to landes myndigheder at udøve politimæssige tvangsbeføjelser på eget territorium. Aftalen indebærer dog, at hvert lands politimyndigheder under nærmere angivne betingelser kan udøve visse beføjelser på den anden side af territorialgrænsen. Denne grænse ligger på Øresundsforbindelsen ca. 10,5 km fra den danske kyst og ca. 5,5 km fra den svenske kyst.

Aftalen har i øvrigt til formål at supplere og udfylde Schengen-konventionen, herunder navnlig konventionens bestemmelser om grænseoverskridende observation og forfølgelse. Både Danmark og Sverige har i 1996 indgået aftaler om tiltrædelse af Schengen-konventionen, der med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 er blevet integreret i EU. Med henblik på dansk tiltrædelse af konventionen er bl.a. gennemført lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen.

Det er Justitsministeriets vurdering, at aftalen om politimæssigt samarbejde i Øresundsregionen ikke kan opfyldes fra dansk side med loven om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen. Det skyldes

navnlig, at aftalen - i lyset af det særlige behov for politimæssigt samarbejde i forbindelse med Øresundsforbindelsen - indeholder regler, der i et vist omfang går videre end Schengen-konventionens regler om grænseoverskridende politisamarbejde. I øvrigt vil lovgivningen i forbindelse med dansk tiltrædelse af Schengen-konventionen først vil blive sat i kraft i sin helhed, når Danmark indtræder i det praktiske Schengen-samarbejde. Ligesom for Sveriges vedkommende forventes dette at ske i marts 2001.

Lovforslaget indeholder ikke nogen almindelig bestemmelse om, at aftalen »gælder her i landet«. Baggrunden for det er, at en række af aftalens bestemmelser kan opfyldes uden lovgivning. Lovforslagets § 1 indebærer derfor blot, at regeringen på Danmarks vegne kan tiltræde aftalen. Herudover indeholder lovforslagets §§ 2-6 enkelte bestemmelser, der angår opfyldelsen af aftalen. §§ 7 og 8 vedrører henholdsvis lovens ikrafttræden og forholdet til Færøerne og Grønland.

Lovforslaget er samtidig fremsat med henblik på herigennem at opnå Folketingets samtykke efter grundlovens § 19 til regeringens tiltrædelse af aftalen.

2. Aftalens indhold

2.1. Efter aftalens præambel og artikel 1 har aftalen til formål at styrke samarbejdet mellem de to landes politimyndigheder med henblik på afværgelse af trusler mod den offentlige sikkerhed og orden samt forebyggelse og forfølgning af straffbare forhold.

I tilknytning hertil er der i aftalens præambel bl.a. henvist til aftalen af 23. marts 1991 mellem regeringerne i Danmark og Sverige om en fast forbindelse over Øresund, herunder denne aftales artikel 18, hvorefter de to lande kan indgå særskilte aftaler om dansk og svensk myndighedsudøvelse, der vedrører Øresundsforbindelsen.

Aftalen om politimæssigt samarbejde i Øresundsregionen indeholder i artikel 2 en definition, hvorefter Øresundsforbindelsen for togtrafikkens vedkommende skal forstås som strækningen mellem stationen i Københavns lufthavn i Kastrup og henholdsvis den